

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/26/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112205501
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsik
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2013:7112205501.9

Uznesenie

Okresný súd Košice I samosudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: mal. H. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX G. J.. N. Y. Š., Q.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov: matka - G. Š., Q.. X.X.XXXX, U. Č. XXX, zast. JUDr. Melániou Knopovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20 a otec - Z. H. Š., Q.. XX.X.XXXX, U. Q.. T. T. XXXX/X, K. - R., Č. N. o návrhu otca o návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu takto

rozhodol:

N a r i a ě u j e návrat maloletej JG. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX G. J.. N. Y. Š., Q.. XX.XX.XXXX do miesta obvyklého pobytu do Č. N..

Matka j e p o v i n n á zabezpečiť navrátenie maloletých detí v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti uznesenia.

V prípade, že matka v súlade s výrokom dva tohto uznesenia maloleté deti nenavrátí do Českej republiky, j e p o v i n n á predať maloleté deti otcovi po uplynutí tejto lehoty.

V prípade návratu matky a maloletých detí do Č. N. je otec p o v i n n ý zabezpečiť až do rozhodnutia príslušného súdu v Č. N. o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, prípadne rozvodu manželstva primerané ubytovanie na svoje náklady.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Otec návrhom doručeným súdu dňa 28.2.2012 žiadal, aby rozhodol o mieste obvyklého pobytu mal. H. G. Š. G. J.. N. Y. Š., ktorým je Česká republika. Matke sa nariaďuje vrátiť mal. N. Y. Š. do krajiny obvyklého pobytu do Českej republiky a to do 14 dní od doručenia uznesenia. Matke sa zakazuje premiestniť mal. H. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX a mal. N. Y. Š., Q.. XX.XX.XXXX bez súhlasu ich otca z územia Českej republiky. Uznesenie je predbežne vykonateľné.

Z návrhu súd zistil, že manželstvo matky a otca bolo uzavreté dňa 20.9.2008 pred príslušným orgánom v obci T.. Z manželstva sa narodila dňa 25.10.2008 mal. H. G. G. D. XX.XX.XXXX mal. N. Y. Š.. Manželstvo rodičov doposiaľ trvá.

Obe mal. deti majú dvojité štátne občianstvo a to Českej republiky a Slovenskej republiky. Deti boli ku dňu podania návrhu prihlásené k trvalému pobytu na adrese námestie T. T. XXXX/X, K. ako vyplýva z výpisu údajov z informačného systému evidencie obyvateľov Českej republiky zo dňa 2.2.2012. Miesto ich obvyklého pobytu v zmysle Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí a nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 je na adrese N. XXX, K. T., Č. N.. Mal. H. G. v čase podania návrhu bývala s otcom na adrese nám. T. T. XXXX/X, K., kam bola otcom premiestnená zo Slovenska, kde bola

protiprávne zadržovaná matkou. Mal. N. Y. bol v čase podania návrhu protiprávne zadržovaný matkou na adrese Č. XXX, Č., K.. X. - K..

Matka je štátnym príslušníkom Slovenskej republiky, v Českej republike má od 7.1.2010 povolený trvalý pobyt a je hlásená na adrese námestie T. T. XXXX/X, K.. Trvalý pobyt jej bol povolený za účelom zlúčenia s rodinou, t.j. spolužitia s manželom Z.. H. Š.. Fakticky v Českej republike bývala trvale od septembra 2006 z dôvodu denného vysokoškolského štúdia. Matka v súčasnosti byva na adrese Č. XXX, Č., K.. X. - K.. Otec je štátnym príslušníkom Českej republiky. V súčasnosti sa zdržiava na adrese nám. T. T. XXXX/X, K..

Dňa 4.1.2012 podal otec žiadosť na vrátenie mal. detí podľa Haagskeho dohovoru u Úradu pre medzinárodnoprávnu ochranu detí v Českej republike, ktorá ju následne postúpila Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Slovenskej republike. V dobe podania žiadosti boli obe deti protiprávne zadržované matkou na adrese Č. XXX, Č.Ž., K.. X. - K.. Slovenská republika je v zmysle Haagskeho dohovoru a Nariadení štátom dožiadaným. Z tohto dôvodu je daná právomoc slovenského súdu rozhodovať o návrate mal. detí späť do miesta ich obvyklého pobytu.

Dňa 3.9.2011 odcestovala matka spolu s oboma mal. deťmi na plánovanú návštevu ku svojej matke na Slovensko, ktorá by v prípade uskutočnenia otcovej zahraničnej pracovnej cesty do Brazílie mala trvať po dobu, pokiaľ by bol otec v zahraničí. Táto zahraničná služobná cesta sa neuskutočnila. V dňoch 28.-29.10.2011 navštívil otec matku a mal. deti v dome M. N. T. K. Č., kde matku vyzval k návratu i s deťmi domov, do K. T.. Matka to však striktnie odmietla s tým, že sa na Slovensku hodlá trvale zdržiavať a spolu so svojou matkou M. N. oznámili otcovi, že v Č. nie je vítaný. U tohoto bola prítomná aj stará mama detí z otcovej strany Z.. D. Š..

Po odchode otca zo súčasného bydliska matky sa otec neúspešne domáhal, aby sa matka spolu s deťmi vrátila do Českej republiky a aby mu umožnila aspoň minimálny kontakt s mal. deťmi. Matka oboje striktnie odmietala. Dňa 7.11.2011 podala návrh na úpravu práv k mal. deťom na Okresnom súde Košice - okolie, konanie vedené pod sp. zn. 19P/89/2011. Mal. deťom zmenila bez vedomia otca zdravotnú poisťovňu, čo malo za následok, že deti boli odhlásené zo zdravotníckej starostlivosti obvodnej lekárky. Mal. H. G. taktiež bez vedomia otca prihlásila do materskej školy v Košiciach, kde navyše urobila prehlásenie, že nesúhlasí s tým, aby mal. H. G. bola vydaná otcovi, pokiaľ by chcel dieťa zo škôlky vyzdvihnúť. Matka ďalej v súvislosti s uvedeným prehlásením zanechala v škôlke pokyny podľa ktorých, mali pracovníčky škôlky v prípade, že by sa otec domáhal vydania maloletej ihneď kontaktovať matku alebo jej advokátku. Otec zdôrazňuje, že so žiadnym z uvedených krokov nevyslovil súhlas a s takýmito rozhodnutiami by nikdy nesúhlasil, pretože matka urobila tieto kroky svojvoľne bez jeho vedomia a za jeho chrbtom. Prítom sa jednoznačne jedná z hľadiska rodičovskej zodpovednosti o podstatné veci, o ktorých by mali rodičia rozhodovať spoločne a nie jeden bez druhého.

Otec s mal. deťmi po jeho odchode z Č. dňa 29.10.2011 nemal možnosť sa s nimi stretnúť alebo inak kontaktovať, pretože matka protiprávne bránila, resp. bráni akémukoľvek kontaktu mal. detí s otcom. Z tohto dôvodu sa otec 4.1.2012 rozhodol pre podanie žiadosti na vrátenie mal. detí podľa Haagskeho dohovoru, o čom vyrozumel aj matku. Prvý kontakt otca s mal. deťmi sa uskutočnil až dňa 22.1.2012 a to i napriek nevôli matky. I keď otec dopredu avizoval, že deti v tomto období v Č. navštívi, matku mu deti odmietla dobrovoľne vydať. Po príchode otca k domu matky, matka odmietla otcovi otvoriť a umožniť mu kontakt s deťmi. Po niekoľkých hodinách rozhovorov a kontaktovaní policie matka otcovi umožnila krátke stretnutie s mal. deťmi v dome susedov rodiny N. T. Č.. Otec sa s matkou dohodol, že mu matka umožní styk s mal. deťmi i nasledujúci deň. Keď otec dňa 23.1.2012 prišiel do Č. zistil, že v dome nikto nie je. Odišiel teda do materskej školy, aby zistil, či sa tam nachádza mal. H. G.. Po dlhšom rozhovore s učiteľkou maloletého dieťaťa bolo otcovi oznámené, že matka v škôlke výslovne uviedla, že zakazuje vydať mal. H. G. otcovi. Nakoniec učiteľka otcovi mal. H. G. vydala. Otec s ohľadom na doterajší priebeh konania matky sa rozhodol previesť mal. H. G. späť do Českej republiky.

V čase podania návrhu mal. H. G. sa nachádzala v krajine obvyklého pobytu v Českej republike, kde sa s otcom zdržiavala na adrese nám. T. T. XXXX/X, K.. Na tejto adrese bývali spoločne nie len s otcom, ale i s prarodičmi z otcovej strany, manželmi Š.. V uvedenom bydlisku má dcéra vytvorené veškeré potrebné zázemie a je prispôsobené pre potreby maloletého, o čom sa mohli presvedčiť aj orgány sociálnoprávnej

ochrany detí štatutárneho mesta K., čo bolo správou zo dňa 2.2.2012 oznámené otcovi. Mal. N. Y. v čase podania návrhu bol protiprávne zadržovaný matkou na Slovensku na adrese T. Č. XXX.

V období pred 3.9.2011 žila celá rodina na adrese N. XXX, K. T., Česká republika. V Českej republike bola vždy vedená spoločná domácnosť rodičov a mal. detí. Túto skutočnosť deklarovala dňa 28.8.2009 matka svojim čestným prehlásením urobeným pre VZP ČR za účelom registrácie v systéme zdravotného poistenia v ČR. Matka v ňom prehlasuje, že býva a hodlá i naďalej bývať v Českej republike, kde je stredisko jej osobných záujmov. Ako dôvod svojho pobytu v ČR uvádza spolužitie s manželom a starostlivosť o mal. H. G.. Rodina bývala od novembra 2009 T. K. T., v byte zamestnávateľa otca, spoločnosti G. T., G.Y.. Matka v Českej republike študovala do konca akademického roku 2009/2010 vysokú školu, J. I. T. U.. V Českej republike mali mal. deti zabezpečené nevyhnutné materiálne a sociálne zázemie. Mal. deti boli po celú dobu ich pobytu na území Českej republiky do ich protiprávneho zadržania matkou na Slovensku plne spoločensky integrované. Na území Českej republiky mali svojho ošetrojúceho lekára J. G. X., ktorá im poskytovala zdravotnú starostlivosť do júna 2011, predtým než matka deti zo systému zdravotného poistenia bez vedomia otca odhlásila. Mal. H. G. síce T. K. T. materskú škôlku nenavštevovala, napriek tomu však vnímala český jazyk ako jazyk materinský. V súvislosti so sociálnymi väzbami detí v Českej republike otec poukazuje na skutočnosť, že priamo v meste posledného spoločného bydliska rodiny v K. T.e je viac rodín s malými deťmi, s ktorými a rodina Š. stýkala a s ich deťmi sa mal. deti hrali. Mimo evidencie mal. detí v systéme zdravotného poistenia Českej republiky je jednoznačným dokladom o integrácii matky a mal. detí v Českej republike ich evidencia v systéme sociálnych dávok, kedy v tomto smere Česká republika vyplácala matka na mal. N. Y. rodičovský príspevok spolu s prídavkom na deti. S ohľadom na tieto skutočnosti sa otec domnieva, že Česká republika je v zmysle preambuly a Haagskeho dohovoru miestom obvyklého pobytu mal. detí Š., pretože sa jedná o miesto, v ktorom mal. detí bývali bezprostredne pre ich protiprávnym zadržaním a toto miesto vykazuje vysokú mieru integrácie detí v rámci sociálneho a rodinného prostredia. V prípade mal. detí došlo a dochádza bezpochybné k protiprávnemu zadržovaniu zo strany ich matky, obaja rodičia sú podľa českého práva i podľa slovenského rodičovsky plne spôsobilí a žiadne z ich rodičovských práv nebolo obmedzené, či už podľa zákona, súdnym rozhodnutím alebo dohody. Obaja rodičia tak majú právo a povinnosť podieľať sa na starostlivosti o mal. deti. Rodičovské práva, ktorými sú obaja rodičia podľa českých právnych noriem v sebe zahŕňajú i právo starostlivosti v zmysle vyššie citovaných noriem. Matka svojimi konaniami, ktorým obmedzovala a obmedzuje kontakt otca s mal. deťmi, odmietla mal. deti otcovi vydať, svojvoľne rozhodla o zmene pomerov vo vzťahu k obom mal. deťom dopustila sa protiprávneho zadržovania na území SR.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa preto otec obrátil na príslušný súd Slovenskej republiky a žiadal, aby svojím rozhodnutím vo veci deklaroval, že miestom obvyklého pobytu mal. detí je v zmysle Haagskeho dohovoru Česká republika a umožnil tak reštitúciu pomerov k deťom, ktoré boli založené.

Otec prostredníctvom právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu dňa 18.5.2012 oznámil súdu zmenu skutočností, ktoré nastali po prvom pojednávaní t.j. po 19.4.2012.

V čase podania návrhu na začatie konania u príslušného súdu v Slovenskej republike bol mal. N. Y. zadržovaný protiprávne matkou na adrese Č. XXX. Mal. H. G. K. XX.X.XXXX sa zdržiavala spolu s otcom T. K., Q.. T.O. T. XXXX/X T. Č. N..

Matka podala návrh na začatie konania návrat mal. H. G. T. Č. N.. Konanie je vedené pred Mestským súdom v Brne pod sp. zn. 40 Nc 2501/2012. Dňa 26.4.2012 prebehlo pojednávanie vo veci, ktoré bolo odročené na 5.6.2012. V konaní bola prítomná za T. Z. M. Ú. R. J. K. D. U. J.. J. Q., ktorá ponúkla stranám mediaciu ich sporu v konaní o návrat. Otec i matka na návrh pristúpili a ešte toho istého dňa sa zúčastnili mediačného konania. Otec matke v rámci tohto konania navrhol striedavú starostlivosť o deti. Na jeho návrh bola matka však ochotná pristúpiť iba za podmienky, že by sa otec presťahoval do Košíc. Toto otec odmietol s tým, že sťahovanie do vzdialených Košíc je pre neho z pracovných a osobných dôvodov neprijateľné. Vzhľadom k tomu, že sú matke dôvody otca k odmietnutiu sťahovania do Košíc dopredu známe, mal otec za to, že pristúpenie matky na jeho návrh s uvedenou podmienkou bolo iba prázdny gestom a matka na ukončení sporu nemá žiadny záujem. S ohľadom na skutočnosť, že prvé mediačné konanie vo veci nemalo pre konanie o návrat zásadnejší výstup, dohodli sa strany na pokračovaní v konaní dňa 28.5.2012.

Od mesiaca február 2012, kedy otec previezol mal. H. G. M. Č. do K. bola maloletá zapísaná do materskej školy na ulici K. H.Š. T. K., ktorú pravidelne navštevovala. Dňa 9.5.2012 v dopoludňajších hodinách navštívila škôlku matka a dožadovala sa u učiteliek vydanie mal. H. G.. Učiteľka jej prianiu, potom, čo sa matka preukázala slovenským rodným listom mal. H. G. vyhovelí a približne o 10,30 hod. jej mal. H. G. vydali. Matka o svojom zámere vyzdvihnúť mal. H. G. zo škôlky a previesť ju na Slovensko otca vôbec neinformovala. Konala teda svojvoľne bez jeho súhlasu. To, že bola mal. H. G. matke vydaná sa otec dozvedel až od učiteliek z materskej škôlky. Otec, keďže nevedel, kde sa mal. H. G. nachádza sa snažil ihneď telefonicky skontaktovať matku alebo jej príbuzných. Matka telefonáty neprijímala a neskôr si mobilný telefón celkom vypla. Tak isto stará matka mal. detí z matkinej strany p. M. N. na telefonáty otca nereagovala. Až okolo 15.00 hod. obdržal otec SMS správu z telefónneho čísla p. M. N. tohto znenia: „Vybrala som malú zo škôlky, som na ceste domov. A“ Otec sa snažil po tom až do neskorých večerných hodín opakovane matke i p. M. N. dovolať, avšak bez úspechu. Vzhľadom k tomu, že otec nevedel, či je mal. H. G. v poriadku, pretože mu matka mimo SMS žiadne ďalšie informácie neposkytla, kontaktoval otec ešte 9.5.2012 vo večerných hodinách emailom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice. Sociálna pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dňa 10.5.2012 otca vyrozumela, že matka telefonicky potvrdila, že mal. H. G. je v jej starostlivosti v Č..

Z uvedeného dôvodu teda otec žiadal, aby sa matke nariadilo vrátiť mal. H. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX a mal. N. Y. Š., Q.. XX.XX.XXXX D. miesta ich obvyklého pobytu do Českej republiky a to do 14 dní od doručenia uznesenia.

Matka prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla, že s návrhom otca na návrat mal. detí do krajiny obvyklého pobytu nesúhlasí. Žiada, aby konajúci súd nenariadil návrat mal. detí Š. do Českej republiky, keďže Česká republika nie je krajinou ich obvyklého pobytu a tiež neboli splnené základné predpoklady pre úspešné uplatnenie takéhoto návrhu a to existencia neoprávneného premiestnenia mal. detí a týmto premiestnením nemožnosť realizovania práva otca na styk s mal. deťmi. Čo sa týka trvalého pobytu oboch mal. detí, tieto majú hlásený trvalý pobyt v obci Č. XXX, K.. X - K., Slovenská republika. Čo sa týka vyjadrenia otca mal. detí, že ku dňu podania žaloby boli deti nahlásené k trvalému pobytu na adrese K. R., Q.. T. T. XXXX/X a to H. G. K. XX.X.XXXX a N. Y. K. XX.X.XXXX, ide o informáciu zrejme zavádzajúcu zo strany otca mal. detí, o to viac, keď otec uvádza, že obvyklý pobyt majú deti podľa Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí a Nariadenia Rady EÚ 2201/2003 na adrese K. T., N. XXX T. Č. N.. Mal. H. G. sa na Slovensku narodila, v Č. má trvalý pobyt, od 30.6.2011 je poistencom Všeobecnej zdravotnej poisťovne na Slovensku, má svoju obvodnú detskú lekárku v Košiciach. Do svojho neoprávneného premiestnenia do Českej republiky navštevovala predškolské zariadenie v Košiciach. V Č. má svojho mladšieho brata, ale aj matku, na ktoré osoby je veľmi silno psychicky naviazaná. Odlúčenie od týchto osôb znamená pre mal. veľkú psychickú traumu. Vo veci má k dispozícii správu kolízneho opatrovníka zo dňa 16.3.2012, ktorá bola výsledkom šetrenia pomerov, v ktorých H. G. žije v súčasnej dobe. Z uvedenej správy je zrejmé, že H. G. D. X.X.XXXX nastúpila do predškolského zariadenia O. H. T. K. R.. Odchodila týždeň, následne bola chorá, podľa vyjadrenia otca po 9.3.2012 do predškolského zariadenia už nenastúpila. Matka má vážne obavy o telesné a duševné zdravie mal. H. G. vzhľadom na prostredie, v ktorom je nútená žiť v súčasnej dobe. Dieťa je dokonca nútené obývať s otcom jedinú spoločnú miestnosť v byte otcových rodičov, kde s ním spí na jednej posteli. Stav duševného rozpoloženia H. G. môže kvalifikovane posúdiť iba lekár v príslušnom medicínskom odbore, a to detský psychiater. Na Mestskom súde v Brne sa pod sp. zn. 40 Nc 2501/2012 vedie konanie na základe jej návrhu o návrat mal. H. G. do krajiny jej obvyklého pobytu, ktorou je Slovenská republika. Čo sa týka otázky hláseného trvalého pobytu mal. H. G. T. K. R. po 23.1.2012 sa na uvedenej adrese zdržiavala jediný mesiac a to v januári 2009. Hlásený trvalý pobyt tam mala mal. H. G., ale aj jej brat N. Y., ktorý sa v K. nikdy nezdržiaval, rovnako ako ona, lebo to bolo nevyhnutné pre vyplácanie dávok štátnej sociálnej podpory, keďže bola na materskej dovolenke, dávky ako je rodičovský príspevok a rodinné prídavky boli vyplácané zo sociálneho zabezpečenia manžela, ktorý mal v K. aj trvalý pobyt. V skutočnosti v K. R. nikdy nevedli s otcom mal. detí spoločnú domácnosť, rovnako tam s deťmi nebývala. T. K. T., N. XXX žili od januára 2011 do mája 2011 v ubytovni, kde nik nemal trvalý pobyt. Dávky štátnej sociálnej podpory nie sú viazané na štátne občianstvo ČR, tieto dávky však podľa zákona náležia pri splnení ďalších podmienok, iba fyzickej osobe, ak táto osoba a osoby spoločne s ňou posudzované majú na území ČR hlásený trvalý pobyt. Od 29.5.2011 žila s mal. deťmi v obci Č.. Do obce sa sťahovali za pomoci otca mal. detí, keď tento v podstate presťahoval do Č. celú domácnosť, rozhodne boli presťahované všetky osobné veci tak jej ako aj tie, ktoré patrili mal. deťom. Dôvodom odchodu do Č. bola pracovná príležitosť manžela ísť pracovať do Brazílie, kde mal odísť už

v máji 2011. T. K. T. nemali vyhovujúce podmienky na bývanie, otec s výchovou a starostlivosťou o deti mimo finančnej podpory vôbec nepomáhal. Perspektívu získania vyhovujúceho bývania v K. T. nemali, uvedené vyplýva aj z čestného prehlásenia matky otca. Rovnako na území Slovenska získala možnosť ukončiť prerušené vysokoškolské štúdium a to na Univerzite v Prešove. Otec detí s týmto súhlasil a ku matke ju aj s deťmi presťahoval. Medzi nimi ako rodičmi dochádzalo čoraz častejšie k nedorozumeniam, otec neprispieval na výživu detí žiadnou čiastkou a matka sa ocitla, keďže bola na rodičovskej dovolenke bez akýchkoľvek finančných prostriedkov. Keďže nevedli spoločnú domácnosť a otec neplnil ani svoju zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť, bola nútená sa obrátiť na miestne príslušný súd, aby upravil výkon rodičovských práv a povinností k mal. deťom.

Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine mal. detí písomným podaním doručeným súdu dňa 28.3.2012 navrhol, aby vzhľadom na skutočnosti, že matka s mal. deťmi sa zdržiava na území SR už 9 mesiacov, čím došlo u mal. detí k vytvoreniu väzieb na širšie prostredie ako aj vzhľadom na skutočnosť, že mal. N. Y. si s ohľadom na svoj nízky vek vyžaduje sústavnú starostlivosť matky, navrhuje zamietnuť návrh otca na návrat mal. detí na územie Českej republiky a určiť, že obvyklým pobytom mal. detí je Slovenská republika. Nakoľko v záujme mal. detí je uchovávanie a upevňovanie súrodeneckých väzieb navrhuje súdu, aby nariadil otcovi navrátenie mal. H. G. na územie Slovenskej republiky.

Z výpovede otca súd zisti, že s manželkou sa zoznámil v období, keď študovala na Vysoké škole v Českej republike T. U., kde takisto študoval aj on, a to bolo začiatkom roku 2006. V tom období teda študovala na dennom štúdiu. Celú dobu čo sa poznali, plánovali život v Českej republike. O spoločnom živote v Slovenskej republike nikdy neuvažovali. Aspoň nie si je toho vedomý. V čase, keď manželka prvýkrát otehotnela, celá prenatálna starostlivosť bola zabezpečovaná v Českej republike, a to T. K. G. U.. Manželka prejavila záujem porodiť na území Slovenskej republiky, čo odôvodňovala s tým, že bude bližšie, zabezpečená lepšia zdravotná starostlivosť, takisto lekári, ako aj materiálne zabezpečenie. O tomto mal vážne pochybnosti, pretože v tom čase svokra bývala v nedokončenom neskolaudovanom rodinnom dome, kde nebola ani pitná voda a nebolo zriadené ani sociálne zariadenie. Tieto boli urobené až tesne pred pôrodom dcéry. Dohoda bola medzi nimi taká, že po pôrode a po uplynutí určitého obdobia sa vráti spolu s dcérou do Českej republiky, čo sa aj zrealizovalo. Po pôrode dcéry 25.10.2008 medzi vianočnými sviatkami a Novým rokom sa presťahovali s dcérou do Českej republiky, kde bývali spoločne v byte jeho rodičov v Ostrave. V tom čase ešte študoval posledný ročník na vysokej škole. Dochádzal tri dni v týždni do Brna a štyri dni v týždni bol s rodinou v Ostrave. Súčasne si hľadal aj zamestnanie. Keďže spoluzitíe s rodičmi sa mojej manželke nepáčilo, ešte bola následne na návšteve u svojej matky. V marci v roku 2009 si našiel zamestnanie v Uhorskom U., kde zabezpečil byt všetkých. Išlo o dva + jeden, kde sa presťahovali. Keďže v tom období nastali určité problémy zamestnávateľa, skôr než by zamestnávateľ sa dostal do stavu, keď by mi nevedel vyplácať výplatu, našiel si nového zamestnávateľa G. T. T. K. T., kde nastúpil do pracovného pomeru. Zamestnávateľ mu dal k dispozícii byt, kde sa aj presťahovali v novembri 2009. V tom čase manželka pokračovala v štúdiách na vysokej škole v Brne. Snažil som jej zabezpečiť starostlivosť, teda podporoval svoju manželku tým, že ona študovala a on som sa staral o dcéru. Následne opäť otehotnela s tým, že zasa chcela absolvovať pôrod na území Slovenskej republiky, s čím súhlasil, nenamietal proti tomu, nakoľko išlo iba o prechodný pobyt, po pôrode sa opätovne vráti do Českej republiky, čo sa aj stalo niekedy v januári 2011. Už v tom čase veľmi sa neochotne vracala na územie Českej republiky. Pretože podklady pre zamestnávateľa ohľadne vycestovania zamestnancov zamestnávateľa do Brazílie vypracoval on, mal o tom vedomosť a samozrejme sa o tom rozprávali, s tým, že povedala, že načo sa bude sťahovať na pár mesiacov do Českej republiky. Napriek tomu však v januári 2011 sa vrátila do Českej republiky. Zamestnávateľ byt, kde bývali zrušil a zabezpečil im nový byt v centre K. T., kde sme sa presťahovali do tohto nového zrekonštruovaného bytu. Uvedenú zmenu vítala nielen moja manželka, ale hlavne svokra, ktorej sa toto bývanie páčilo, pretože v okolí bytu bolo zabezpečenie, či už materská škola a iné vybavenie. Uvažovali o tom, že dcéra nastúpi do materskej školy. Zamestnávateľ v tom čase zvýšil kapacity detí v škôlke, takže mali garantovaný pobyt dcéry v materskej škole.

Následne dostal ponuku od zamestnávateľa ísť pracovať do zahraničia na pracovnú cestu. Pracovná cesta bola naplánovaná asi na jeden rok, s tým, že pôvodný plán bol od mája 2011 do mája 2012. Už v tomto čase zvažoval pracovnú cestu, ale manželka to veľmi chcela, jednak z dôvodov finančných a bral to aj ako výzvu vo svojej kariére, pretože uvažovali aj o spoločnej budúcnosti v zahraničí v Nemeckej republike, kde by mal väčšie možnosti sa zamestnať v leteckom priemysle po absolvovaní pracovnej cesty. Keďže počas pracovnej cesty v zahraničí manželka nechcela byť sama, súhlasil s tým, aby prišla

na toto obdobie na územie Slovenskej republiky. V tom čase bola aj na materskej dovolenke, čiže trpela nedostatkom kontaktov, priateľov. Predbežne súhlasil s tým, že počas jedného roku ako bola plánovaná doba pracovnej cesty, sa bude nachádzať na území Slovenskej republiky. Súhlasil aj s tým, že si ukončí štúdium.

V máji alebo v júni 2011 absolvovala prijímacie skúšky na vysokú školu. Na konci leta odviezol manželku s deťmi k jej matke do obce Č.G.. V tom čase prečerpala finančné prostriedky zo spoločného účtu na štúdium vo výške približne 1.000 EUR, čo dosť zaťažilo náš rozpočet a začala študovať. V septembri 2011 sa dozvedel, že pracovná cesta bola odložená na neurčito a požiadal manželku, aby sa vrátila na územie Českej republiky. Navštívil manželku na území Slovenskej republiky koncom septembra 2011 s tým, že situácia podľa jeho názoru bola v rodine dobrá, komunikovali spolu, pričom matka žiadala, aby obstaral nejaké veci pre dieťa, zakúpil novú detskú sedačku do auta. Už v tom čase dala plnú moc pre právnu zástupkyňu ohľadne podania návrhu na zverenie detí do jej starostlivosti. Následne sa už naisto dozvedel, že zamestnávateľ ho nikde nepošle, preto chcel a vyzýval manželku, aby sa spolu s deťmi vrátila do Českej republiky. Medzitým padlo aj to, že manželka chcela, aby sa celá rodina presťahovali do rodinného domu v Č., teda na územie Slovenskej republiky s tým, že to bude len podkrovie tohto rodinného domu. Investície by boli asi vo výške 1.000.000,- Kč. S týmto nesúhlasil, pretože spolužitie dvoch generácií nepovažuje za vhodné, ako aj plocha tohto podkrovného bytu bola neadekvátna, v podstate sa rovnala bytu v Českej republike. Asi týmto jeho rozhodnutím manželka potom začala konanie o návrhu na zverenie detí do jej starostlivosti na Okresnom súde Košice - okolie. Viackrát sa snažil navštíviť svoje deti na území Slovenskej republiky, bolo to niekedy v období októbra, keď bol aj na území Českej republiky štátny sviatok, chcel osláviť narodeniny detí, s tým, že priviezol aj svoju matku, ktorá trpela tým, že deti už dlhšiu dobu nevidela a bol problém ich navštíviť. Keď prišli za deťmi, tak im bolo povedané, že v uvedenom rodinnom dome nie sú vítaní a z domu ich vyhodili. Keďže už v tom čase komunikácia začala byť medzi nimi komplikovanejšia, nechal to tak a opätovne sa matke maloletých detí ozval až po dvoch - troch týždňoch. Keď zistil, že mu nedvíha telefóny, chcel sa dohodnúť, že by deti videl medzi vianočnými sviatkami. O tom, že začalo konanie na Okresnom súde Košice - okolie, sa dozvedel pred Vianocami, a to 21.12.2011. Ešte predtým sa snažil skontaktovať s manželkou, ako aj s deťmi, chcel ich vidieť, stráviť s nimi určitý čas, s čím však matka nesúhlasila. Deti teda počas vianočných sviatkov nevidel. Následne riešil ako má reagovať na všetky tieto konania a chcel, aby sa vrátila na územie Českej republiky, čo sa však nestalo. Následne požiadal centrum v Brne o pomoc. 4.1. až 5.1.2012 som skompletizoval všetky doklady a žiadosti o návrat detí, ktorý potom následne jeho žiadosť postúpil na Centrum právnej pomoci na územie Slovenskej republiky. V januári 2012 oznámil matke maloletých detí, že príde na územie Slovenskej republiky a chcem byť s deťmi osamote, s čím bol veľký problém, ťažký odpor zo strany matky, ktorá predtým deti schovávala a nedovolila, aby sa s nimi stretol. Potom za asistencie manželky a jej susedov sa stretli v Č.. Sľúbila mu, že nasledujúci deň sa s nimi môže stretnúť. Keď prišiel, tak nikto sa v rodinnom dome nezdržoval, a teda nedodržala svoj sľub. Ako zúfalý čin vykonal to, že skúsil navštíviť dcéru v materskej škole. Prekvapene zistil, že dcéra sa v materskej škole nachádzala. Keďže podľa jeho názoru deti majú obvyklý pobyt na území Českej republiky, dcéru vybral zo škôlky a odcestoval s ňou do Českej republiky. Následne začal riešiť svoje zamestnanie, situáciu v rodine, do ktorej ich dostala matka maloletých detí. Našiel dcéru škôlku, lekára. Napriek jeho obavám, adaptácia dcéry prebehla bez problémov. Situáciu znáša veľmi dobre. Na prekvapenie, keď prišiel za ňou a ostali osamote spolu, tak sa ho opýtala: „tatínku, ty už nejsi zlý?“ Túto otázku mu potom nepravidelne ešte asi týždeň dávala.

Od uvedeného obdobia ako je dcéra s ním, zabezpečoval jej starostlivosť najlepšie ako vie. Navštevuje materskú škôlku. Samozrejme prejavilo sa to aj tým, že po nástupe do škôlky aj ochorela a nastúpil na OČR, teda zabezpečoval starostlivosť o maloleté dieťa aj v čase jeho choroby.

Právny zástupca otca mimo dôkazov doručených v návrhu ohľadne faktického bydliska detí predložil súdu rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 17.1.2011, oznámenie o začatí správneho konania, z ktorého vyplýva odňatie výplaty prídavkov na dieťa H. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX od 1.10.2008. Zo zistených skutočností vyplýva, že z titulu vykonávania pracovnej činnosti otca detí, občana ČR v Českej republike je uplatniteľnou legislatívou na výplatu rodinných dávok Česká republika. Vzhľadom k tomu, že celá rodina sa zdržiava v Českej republike, ktorá je príslušná na daňové účely, kde je platené zdravotné poistenie p. Š. a uvedené deti majú ošetrojúceho lekára je centrum záujmu rodiny v Českej republike a jedinou uplatniteľnou legislatívou na rodinné prídavky je pre rodinu Š. Česká republika. Ďalej rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 7.2.2011,

v ktorom rozhodol o odňatí výplaty vyrovnávacej dávky k štátnej sociálnej dávke - prídavok na dieťa H. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX. Z odôvodnenia vyplýva, že úrad odníma oprávnenej osobe p. G. Š. výplatu vyrovnávacej dávky k štátnej sociálnej dávke - prídavok na dieťa H. G. Š.Á. vo výške rozdielu nároku v Slovenskej republike a Českej republike podľa platného kurzu meny od 1.10.2010 z nasledovných dôvodov: Dňa 27.12.2010 p. Š. doručila žiadosť o príspevok pri narodení dieťaťa na ďalšie dieťa N. Y. Š., Q.. XX.XX.XXXX v Českej republike. Pani Š. bola požiadaná o potvrdenie vyhlásenia o bydlisku pre účely nariadenia, v ktorom dňa 27.12.2010 uviedla, že od 7.1.2010 má trvalé bydlisko v Českej republike, T. T. XXXX/X, K. - R.. Uvedené trvalé bydlisko má od 1.1.1988 aj jej manžel Z.. H. Š., Q.. XX.X.XXXX, občan ČR a dieťa H. G. Š. a dieťa N. Y. Š. trvalý pobyt v ČR je v súčasnosti v štádiu vybavovania. Ako ďalší dôkaz predložil lekársku správu - nález mal. H. G. Š. ohľadne zaregistrovania v ambulancii J.. D. M. zo dňa 7.2.2012, správu o psychologickom vyšetrení mal. H. G. Š.. Zo záverov vyplýva, že psychológ vyšetřil mal. dieťa vo veku 3 rokov. Vzťahy medzi rodičmi podľa otca nie sú harmonické, nežijú spolu a otec má maloletú u seba. V súčasnosti býva s ňou v byte rodičov. Mal. je veľmi spoločenská, sociabilná, vyvíja sa primerane veku. Má dobrú náladu, je spokojná a nie sú u nej známe žiadne psychopatologické prejavy. Mal. má pozitívne citové väzby k rodičom i prarodičom z oboch strán. V súčasnosti je v Ostrave spokojná. Viacej sa jej tam páči a chcela by tam asi i do budúca bývať. Po maminke a bratovi a jej necnie. Predložil vyjadrenie materskej školy o dieťati H. G. Š., ktorá bola prijatá do predškolského vzdelávania vo vyššie uvedenej materskej škole dňa 9.2.2012. Navštevuje materskú školu na ulici K.. H. XXXX, K. - R.. V mesiaci február 2012 dochádzala do MŠ do 17.2.2012, celkom 7 pracovných dní. Potom bola až do 23.3.2012 ospravedlnená otcom z dôvodu choroby. Do MŠ opäť nastúpila dňa 26.3.2012. Každý deň ju vodí babička a potom ju vyberajú prarodičia alebo otec. Doba vyzdvihovania je medzi 15.30 - 16.00 hod. Vzhľadom k tomu, že H. už navštevovala materskú školu na Slovensku, adaptácia prebehla bez problémov. Jej prejavy zodpovedajú danému veku a zatiaľ v triede nenadviazala žiadne priateľské vzťahy. Pokyny učiteľov rešpektuje. Vzhľadom k tomu, že materskú školu navštevovala iba 12 dní, k ďalším prejavom chovania ani psychomotorickému vývoju sa bližšie nevyjadrujú. Potvrdenie alebo vyjadrenie vydané dňa 30.3.2012, spracované triednou učiteľkou Y. F.. Otec predložil aj záväznú prihlášku mal. N. Y. do predškolského zariadenia J. O. Y..N..K.. zo dňa 27.3.2012. Záväzok k prijatiu N. Y. Š. k dennému dochádzaniu do predškolského zariadenia zo dňa 2.4.2012 a výpis ohľadne poskytovania zdravotnej starostlivosti pre mal. deti N. Y. Š. G. H. G. Š..

Z výpovede matky súd zistil, že s manželom sa zoznámili 14.12.2006 ako študenti. Spočiatku žili v podnájmoch, následne uzavreli manželstvo. Mesiac po uzavretí manželstva sa narodila dcéra, táto sa narodila na území SR, kde bola zabezpečená nie len predpôrodná a pôrodná starostlivosť, ale aj následne starostlivosť o mal. dieťa. Manžel medzi tým študoval. Keďže študoval, odišli za ním do Čiech do Ostravy, po mesiaci sa však vrátili opäť na Slovensko. Manžel dostal zamestnanie v I. U.. Vzhľadom k tomu, že boli na tomto pracovisku zlé vzťahy a podozrenie z finančných machinácií, túto prácu opustil a našiel si prácu v Prahe. Dostali ubytovanie od zamestnávateľa na ubytovni v K. T.. Ubytovňa sa nachádzala v areáli, blízkosti dráhy, kde skúšali stíhačky, bol tam strašný hluk, okrem toho žili v ubytovni aj Rómovia a pravidelne museli riešiť problémy so všami. Pred pôrodom druhého dieťaťa opätovne prišla na územie SR, kde aj porodila. Tak isto bola zabezpečená starostlivosť o jej osobu ako aj o dieťa. Medzi tým však túto ubytovňu zbúrali a presťahovali ich do druhej ubytovne. Po pôrode sa vrátila do Čiech, medzi tým už však mal manžel príležitosť ísť na pracovnú cestu do zahraničia a takto zlepšiť finančnú situáciu. Predtým, než mal odísť sa dohodli tak, že ešte tento čas strávia spolu. Sľúbil, že sa jej bude venovať ako aj deťom, čo však nedodržel. Väčšinu času trávil vo svojej dielni. Medzi tým sa dohodli tak, že absolvuje prijímacie pohovory na vysokú školu, podala si prihlášky. Koncom mája ich aj odsťahoval na územie SR a tu sa pripravovala na prijímacie pohovory. Do školy bola prijatá. V lete absolvovali dve dovolenky vo Vysokých Tatrách. Už na druhej dovolenke jej začal robiť nepríjemnosti, napr. keď dala deti do auta, tak potom auto zavrel a odišiel bezo nej, nechal ju tak a keď sa s ním odmietla hádať pred deťmi, tak ich nechal spolu s deťmi na Štrbskom Plese bez peňazí a bez kľúčov od chaty. Následne potom sa ešte sa vrátili do Odolenej Vody po ostatné veci, ktoré sa pri prvom sťahovaní nezmestili a nevedeli ich doniesť. Prišli na územie SR, absolvovali spolu zápis na vysokú školu na akademický rok a potom išli po dcéru do škôlky, ktorá tam bola prvý deň. Nasledujúce obdobie ešte bol navštíviť mal. deti raz alebo dvakrát. V októbri 2011 mal prísť na narodeniny detí s tým, že prišiel aj so svojou mamou a rozkázal mi, aby sa vrátila domov. Toto odmietla vzhľadom k tomu, že ju zobrali na vysokú školu, ako aj vzhľadom k tomu, že sa začali hádať. Nato ju nechal manžel bez finančných prostriedkov. Vzhľadom k tomu podala návrh na súd na úpravu rodičovských práv a povinností, pričom bolo vydané predbežné opatrenie.

Potom sa rozprávali ako budú tráviť Vianoce. Navrhla mu, aby prišiel do Košíc, ale keďže nechcel byť v dome, v ktorom býva jej mama a iní, zabezpečila ubytovanie, kde mali byť všetci štyria. Manžel však žiadal, aby mu deti odovzdala do K., aby mohol ísť aj ku svojim rodičom, nechcela deti pustiť, alebo ich nechať bez jej prítomnosti, pretože na to neboli zvyknutí. Keďže s tým nesúhlasil, tak sa prestal zaujímať o spoločne strávený čas na Vianoce.

V januári 2012 sa opätovne rozprávali, kedy sa s deťmi stretne, opätovne chcel, aby deti nabalila, nachystala na 3 dni, aby s nimi išiel ku kamarátovi niekde na Východné Slovensko. Opätovne nesúhlasila, nechcela ich pustiť bez jej prítomnosti. Navrhla mu, že nech príde ku nim, že budú spolu, čo sa stretlo s nesúhlasom. V tom čase mala dcéra absolvovať aj karneval v škôlke, na čo sa veľmi tešila. Navrhla mu, aby prišiel na karneval, na čo aj prišiel, spolu s dcérou tancoval, posadil si ju na krk a chcel odísť. S týmto nesúhlasila, pretože dcéra mala mať spanie v škôlke a nechcela narušiť tento režim. Medzi tým však jeho kamarát nahrával na diktafón ich rozhovor s tým, že mal rôzne otázky charakteru, či chce otcovi brániť v styku s deťmi a následne to použiť proti nej. Manžel prenasledoval aj je otca, medzi nimi vznikla ostrá hádka, začali po sebe kričať. Mal. dcéra sa pýtala, čo robí ocko, pričom povedala, že ocko je zlý na deda a išli spať, následne išli k jej babke. Okolo 18.00 hod. prišiel po nich jej otec, ktorý ich zobral domov. Medzi tým sa však dozvedela, že ich bola hľadať polícia, na to vypla mobilný telefón, aby boli v kľude.

Na druhý deň prišiel otec do Č., že chce ísť s deťmi na prechádzku. Keďže nechcel ísť do domu, vybavila, aby strávili voľný čas ako rodina na neutrálnom prostredí u susedy v kuchyni. Kým sa deti pripravovali, tak išli na kratšiu prechádzku, kde jej manžel hrubo vynadal, potom čo mu vyčítala uvedený diktafón. Následne spolu strávili niekoľko hodín, deti sa spolu hrali.

Nasledujúci deň prišiel otec do škôlky, zobral dcéru z materskej škôlky a odviezol si ju do Ostravy. Bez dcéry bola asi 4 mesiace.

Dňa 9.5.2012 poučená jeho spôsobom išla do Ostravy a zobrala som si dcéru späť.

Dcéru našla v materskej škôlke v špinavom oblečení, vo veciach o 3 čísla väčšie, mala dlhé nechty na rukách a nohách, v aute cestou domov nevedela dýchať, asi bol manžel presvedčený, že je zdravotne v poriadku. Po návšteve ORL ambulancie zistili, že má zápal, ktorý prechádza do uší, čiže mala nedoliečené zápal, v hlienoch mala hnis, musela užívať antibiotiká. V noci sa budí, volá mamu a nechce od nej odísť.

Matka prostredníctvom právnej zástupkyne predložila súdu ORL vyšetrenie zo dňa 16.5.2012 mal. H. G. Š., lekársku správu - nález z psychologického vyšetrenia mal. N. Y. Š., vyšetrenie zo dňa 21.5.2012 uskutočnené v Pedopsychiatrickej ambulancii J.. W. N. u mal. H. G. Š., potvrdenie vydané na žiadosť matky ohľadne sexuálneho zneužívania otca mal. H. G. Š. zo dňa 21.5.2012 u pediatrického gynekológa J.. Z. Y..

Matka prostredníctvom právnej zástupkyne predložila fotografie ohľadne bývania rodiny v Českej republike.

Otec prostredníctvom právneho zástupcu predložil súdu fotografie ohľadne dokumentácie skutočných podmienok bývania rodiny Š.O. v Českej republike.

Okresný súd Košice I vo veci rozhodol dňa 23.5.2012 tak, že nariadil návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu.

Proti uzneseniu podala matka prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie.

O odvolaní rozhodoval Krajský súd v Košiciach pod sp. zn. 7CoP/266/2012. Odvolací súd zrušil uznesenie a vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení uviedol, že z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa nepochybne vyplynulo, že rodičia maloletých detí viedli spoločnú domácnosť bezprostredne pred zadržaním detí na území Slovenskej republiky v Českej republike tak, ako to konštatoval súd prvého stupňa v napadnutom uznesení. Faktické zadržanie detí na území Slovenska preto nezakladá ich obvyklý pobyt. Dočasné, či protiprávne opatrenie čo i len

jedného z rodičov na pobyte detí nič nemenia. Pre úplnosť odvolací súd vo vzťahu k odvolacej argumentácii matky týkajúcej sa opatrovníckeho práva považoval za potrebné dodať, že výlučné opatrovnícke právo nemôže získať žiaden z rodičov nariadením predbežného opatrenia, ktorým sa zásadne neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania vo veci samej, má len dočasnú povahu a je len zabezpečovacím prostriedkom v občianskom súdnom konaní slúžiacim na dočasné zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania. Zároveň podotkol, že podľa platnej právnej úpravy Slovenskej republiky (zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine) ani právoplatný rozsudok o zverení detí do starostlivosti jedného z rodičov nemá za následok stratu rodičovských práv a povinností druhého rodiča k maloletým deťom s tým, že obaja rodičia sú oprávnení rozhodovať o bežných veciach samostatne, avšak o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sa musia dohodnúť a ak sa nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z nich súd s tým, že rozhodnutie o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny je považované za podstatnú vec. Odvolací súd vytkol prvostupňovému súdu, že v zmysle článku 13 Dohovoru nedostatočne zistil skutkový stav vo vzťahu k splneniu alebo nesplneniu podmienky uvedenej pod písm.b/ cit. ust. Dohovoru. K tomu, aby mohol zhodnotiť, či sú alebo nie sú dané okolnosti uvedené v tomto článku, ktoré matka v priebehu konania tvrdila a preukazovala predpokladá, že justičné orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa. Práve týmto zmluvné štáty sledujú, aby aj v prípade, ak už došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu dieťaťa do iného zmluvného štátu a bolo porušené opatrovnícke právo jedného z rodičov boli v maximálnej miere chránené práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa, ktorá zásada je vyjadrená i vo vete druhej článku 13, kedy možno (tiež) návrat odmietnuť. Pod sociálnym prostredím treba rozumieť celkové sociálne pomery maloletého dieťaťa v mieste obvyklého pobytu, t.j. kým a ako by bola zabezpečená starostlivosť o dieťa, schopnosť zabezpečenia osobnej starostlivosti o dieťa, o jeho výživu, výchovu, spôsob jej zabezpečenia s prihliadnutím na potreby vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, vzájomné citové vzťahy medzi rodičmi a rodičmi a dieťaťom, prípadne inými osobami. Bez dôsledného posúdenia kompletných informácií o týchto skutočnostiach, k zhodnoteniu existencie dôvodov uvedených v článku 13 Dohovoru bolo podľa názoru odvolacieho súdu právne posúdenie veci súdom prvého stupňa nesprávne. V tejto súvislosti poukázal na to, že bydlisko rodiny na území Českej republiky už neexistuje, otec detí býva u svojich rodičov v trojizbovom byte, v ktorom má k dispozícii jednu izbu a z uvedeného nie je zrejmé, v akom prostredí by sa mala zdržiavať matka spolu s deťmi, ktorá má právo zabezpečovať starostlivosť o deti aj po ich eventuálnom návrate do miesta obvyklého pobytu a teda, či otec zabezpečil vhodné podmienky pre návrat detí a matky do miesta obvyklého pobytu. Za týmto účelom boli súdu prvého stupňa poskytnuté správy o pomeroch otca, ktoré boli vykonané šetrením úradu Mestského obvodu Poruba, odbor ochrany o občanov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí, štatutárne mesto Ostrava. Tunajšiemu súdu boli doručené správy z prešetrenia pomerov dňa 16.10.2012, zo dňa 13.2. 2013 a aktuálna zo dňa 18.9.2013.

Zo správy zo dňa 16.10.2012 bolo zistené, že v čase šetrenia tento býval v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi v byte o veľkosti 3 + 1, ktorý bol štandardne zariadený a udržiavaný v úplnej čistote a poriadku. Otec mal k dispozícii jednu a to najväčšiu izbu, nachádzali sa v nej dve postele, šatníková skriňa, postieľka pre deti a hrací kút, ktorý bol vybavený hračkami. Pokiaľ by boli deti v osobnej starostlivosti otca, pre začiatok by tento býval u svojich rodičov, išiel by na rodičovskú dovolenku, aby sa mohol plne venovať maloletému N.É. Y. ako i maloletej H. G.. Popri rodičovskej by mohol pracovať z domu ako osoba samostatne zárobkovo činná v oblasti strojárnej konštrukcie, aby si zaistil vyšší príjem a tým udržal kvalitu životnej úrovne detí. V súčasnej dobe, keď nemá deti vo svojej starostlivosti, nie je dôvod zostávať v domácnosti, má pružnú pracovnú dobu, pracovisko v Ostrave. Pokiaľ by zabezpečoval starostlivosť o deti, otec je presvedčený, že prevažný čas starostlivosti by poskytol deťom sám. Pripúšťa však, že prarodičia by mohli byť nápomocní s deťmi v súvislosti s dochádzkou do predškolského zariadenia, čo bežne praktikuju iné rodiny. Pre maloletú H. G. mal prisľúbené miesto v materskej škôlke K.. H. K. - R., ktorú už maloletá navštevovala začiatkom roku 2012. Tak isto bol dohovorovaný s pediatrom J.. M. o znovuprijatí detí do stavu. Pravdivosť týchto tvrdení overili v materskej škole i u pediatra. V materskej škole bolo tak isto zistené, že maloletá H. G. bola v škôlke spokojná, komunikatívna, vyzdvihol ju otec, prípadne stará matka. Otec predložil písomný prisľub súkromných jasličiek J., že maloletý N. Y. by mohol byť prijatý do stavu. Cena za mesačný pobyt v jasliach činí 6.500,- Kč. Pokiaľ sa týka bytovej otázky, tak sa otcovi a maloletým deťom do budúcnosti ponúkalo niekoľko variant vlastného bývania. K dispozícii bude byť po rodičoch otca ako i starých rodičoch. Pokiaľ by zvažovala návrat do Českej republiky spoločne s deťmi i matka, tak s týmto otec nemal problémy, je ochotný a schopný ihneď zabezpečiť a hrať matke dlhodobý prenájom bytu o veľkosti 2 + 1. Predložil ponuky

prenájmu bytov v mestskej časti Poruba, kde žije i otec. Ceny prenájmu sa pohybujú okolo 6.500,- Kč, čo je i čiastka za úhradu jaslí, ktorú by bol prípadne ochotný hradiť, pokiaľ by zvažoval možnosť umiestniť maloletého N. do takéhoto zariadenia. Vybavenie prenájmu by taktiež nebol problém, pretože všetok nábytok zo spoločného bydliska je uskladnený v nebytových priestoroch. Za situácie návratu matky do Českej republiky žiadal by otec striedavú starostlivosť o deti. V mieste bydliska otca nezistili k povesti rodiny žiadne negatívne poznatky. Pokiaľ sa týka celkového sociálneho prostredia detí na území Českej republiky, tak toto je plne zo strany otca zabezpečené a to tak po stránke jeho osobnej starostlivosti o deti, tak i samostatného bývania a v neposlednej rade i po stránke materiálnej a citovej. Taktiež by bol otec pripravený plne umožniť a zaistiť deťom kontakt s matkou, pretože si uvedomuje, aké dôležité je pre deti udržiavať a neprerušovať kontakt s rodičom, ktorého v starostlivosti sa nachádzajú.

Zo správy, ktorá bola vypracovaná úradom v meste Ostrava zo dňa 13.2.2013 vyplynulo, že otec má k dispozícii dlhodobý prenájom bytu o veľkosti 2 + 1, ktorý získal vrámci dedičstva otcova matka Ing. D. Š.. Ide o veľmi priestranný, vzdušný byt o veľkosti , ktorý je úplne zariadený a vybavený. K dispozícii je obývací a detská izba. V detskej izbe sa nachádzajú 3 postele, police s hračkami, skrine na ošatenie. V byte nechýba automatická práčka, chladnička. Všetko je udržiavané v čistote a poriadku. Došlo k čiastočnej renovácii - čerstvo vymaľované. Dom, v ktorom sa byt nachádza je v peknom, kľudnom prostredí, vo dvore je priestranstvo pre zábavu detí, v dosahu bydliska je materská škola, základná škola, lekári a iné. Celkovo úrad konštatuje, že podmienky pre výchovu detí v bydlisku otca sú úplne vyhovujúce.

Z aktuálnej správy zo dňa 18.9.2013 vypracovanej tak isto Úradom mestského obvodu Poruba, štatutárne mesto Ostrava bolo zistené, že otec býva stále v rovnakom byte I. kategórie, ktorý má v dlhodobom prenájme od svojej matky. Podľa nájomnej zmluvy hradí za služby spojené s užívaním bytu čiastku 9.000,- Kč mesačne. Byt obýva od 6.2.2013 a žije v ňom sám. Byt je kompletne vybavený a zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku, čerstvo vymaľovaný, nechýba automatická práčka, chladnička a ďalšie bežné domáce funkčné spotrebiče. K dispozícii je pripravená jedna izba pre pobyt detí. Okrem toho sú tu skrine a stoly, postele pre deti, hračky a všetko potrebné. Dotazom v mieste bydliska neboli k povesti otca zistené žiadne negatívne poznatky. Dom sa nachádza v kľudnej a peknej lokalite, plnej zelene, v blízkosti sú školské a zdravotnícke zariadenia, mestská doprava. Otec v rámci pohovoru uviedol, že jeho kontakt s deťmi prebehol naposledy 8.3.2013 a to na pôde úradu v Košiciach. Priebeh kontaktu s deťmi hodnotí otec pozitívne. Má záujem o ďalší obdobný kontakt, ale matka už ďalší takýto kontakt neumožnila. S deťmi nemá možnosť hovoriť ani telefonicky, ani prostredníctvom PC. Záverom konštatujú, že pomery na strane otca sú nemenné, teda podmienky pre prípadný pobyt a výchovu detí sú zaistené po všetkých stránkach.

Prvostupňový súd doplnil dokazovanie i skutočnosťami týkajúcimi sa práva starostlivosti o deti podľa právneho poriadku Českej republiky. Za týmto účelom Úrad pre medzinárodnú právnu ochranu detí v Českej republike, prostredníctvom Centra pre medzinárodnú právnu ochranu detí a mládeže v Bratislave doručil súdu svoje stanovisko doplnené o príslušné právne normy.

Zo stanoviska Úradu pre medzinárodnú právnu ochranu detí v Českej republike vyplýva, že úrad ako ústredný orgán podľa Dohovoru dlhodobo zaujíma stanovisko, ktoré vychádza z § 49 zák. č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov. Z citovaných ustanovení vyplýva, že rodičia maloletých detí by sa mali dohodnúť o podstatných veciach pri výkone rodičovskej zodpovednosti. Text neobsahuje určenie, či sa vzťahuje iba na rodičov, ktorých práva a povinnosti k mal. deťom boli upravené súdnym rozhodnutím, alebo nie, možno teda vyvodiť, že sa táto norma vzťahuje všeobecne na všetkých rodičov. Termín, podstatná vec pri výkone rodičovskej zodpovednosti nebol doposiaľ žiadnym záväzným spôsobom vyložený a existujú iba výklady odbornej literatúry. Možno povedať, že nie je nutná dohoda rodičov iba o nepodstatných veciach pri výkone rodičovskej zodpovednosti. Podľa názoru úradu vyplývajúceho z dlhodoberej praxe ako ústredného orgánu podľa Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí nie je možné trvalé presťahovanie maloletých detí mimo Českú republiku považovať za nepodstatnú vec, ktorá by nevyžadovala súhlas druhého rodiča, prípadne súdu, v prípade, že by sa rodičia nedohodli, pretože sa jedná o veľmi závažný zásah do práv nielen detí, ale i druhého rodiča. Z uvedeného je zrejmé, že právo starostlivosti o deti, ktoré mal otec podľa právneho poriadku v Českej republike, v dobe bezprostrednej pred premiestnením alebo zadržaním detí bolo porušené.

Ústredný orgán Českej republiky potvrdil a doručil súdu paragrafové znenie zák. č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov, konkrétne § 31 týkajúci sa rodičovskej zodpovednosti.

Podľa § 31 ods. 1 citovaného zákona hovorí, že rodičovská zodpovednosť je súhrn práv a povinností:
a/ pri starostlivosti o maloleté deti zahrňujúci najmä starostlivosť o jeho zdravie, telesný, citový, rozumový a mravný vývoj
b/ pri zastupovaní maloletého dieťaťa
c/ pri správe jeho majetku.

Podľa § 2 pri výkone práv a povinností uvedených v odstavci 1 sú rodičia povinní dôsledne chrániť záujmy dieťaťa, riadiť jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad zodpovedajúci stupňu jeho vývoja, majú právo použiť primerané výchovné prostriedky tak, aby nebola dotknutá dôstojnosť dieťaťa a akokoľvek ohrozené jeho zdravie, jeho telesný, citový, rozumový a mravný vývoj. Odsek 3, dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na stupeň svojho vývoja vytvoriť si vlastný názor a posúdiť dosah opatrení, ktoré sa ho týkajú, má právo obdržať potrebné informácie a slobodne sa vyjadrovať ku všetkým rozhodnutiam rodičov týkajúcich sa podstatných záležitostí jeho osoby a byť vypočutý v každom konaní, v ktorom sa o takýchto záležitostiach rozhoduje. Odsek 4, dieťa, ktoré žije v spoločnej domácnosti s rodičmi je povinné podľa svojich schopností im pomáhať. Ďalej je povinné prispievať i na úhradu spoločných potrieb rodiny, pokiaľ má vlastný príjem, poprípade majetok, ktorý možno použiť pre spoločné potreby rodiny.

Podľa § 36 ods. 1 rodičia zastupujú dieťa pri právnych úkonoch, ku ktorých nie je plne spôsobilé. Podľa ods. 2 ak došlo k zapretiu otcovstva, právne úkony urobené otcom ako zákonným zástupcom zostávajú nedotknuté.

Podľa § 49 ak sa nedohodnú rodičia o podstatných veciach pri výkone rodičovskej zodpovednosti, rozhodne súd.

Podľa § 50 ods. 1 ak nežijú rodičia maloletého dieťaťa spolu a nedohodnú sa o úprave výchovy a výživy dieťaťa, môže súd bez návrhu rozhodnúť, komu bude dieťa zverené do výchovy a ako má každý z rodičov prispievať na jeho výživu.

Otec na základe uvedených skutočností sa domnieva, že boli vyvrátené všetky námietky, ktoré sa nachádzali v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach.

Na základe uvedeného požiadal preto, aby súd pripustil zmenu návrhu v tomto znení:

Nariaďuje návrat maloletých detí H. G. Š., Q.. XX.XX.XXXX a maloletého N. Y. Š., Q.. XX.XX.XXXX do miesta obvyklého pobytu do Českej republiky.

Nariaďuje návrat maloletých detí do krajiny obvyklého pobytu 14. deň po doručení uznesenia matke.

Matka je povinná v určený deň o 9.00 hod. pred miestom svojho bydliska v Č. maloleté deti riadne pripravené odovzdať otcovi, ktorý je povinný maloleté deti prevziať a zabezpečiť ich prevoz do Českej republiky. Toto rozhodnutie je predbežne vykonateľné.

Otcovi priznáva náhradu trov konania.

Súd pripustil zmenu petitu návrhu uznesením dňa 23.9.2013.

Právna zástupkyňa matky s takouto zmenou petitu nesúhlasí, pretože sa nezaobrá skutočnosťou, kde bude matka v krajine obvyklého pobytu bývať, prípadne sa zdržiavať. Uviedla, že návrat maloletých detí by znamenal riadny vývoj detí v Českej republike a ich návrat sa nezaobíde bez vážnejšieho spôsobenia ujmy detí. Právna zástupkyňa matky ďalej namietala, že byť, v ktorom otec býva nepatrí jemu, ale je v podielovom spoluvlastníctve jeho matky a jej brata. Má vedomosť o tom, že otec mal. detí platí nájom svojej matke vo výške 10.000,- Kč. Nie je možné, aby v tomto byte mohla matka mal. detí a otec spolu existovať. Nie je preto v záujme detí, aby do takýchto pomerov sa vrátili.

Otec reagujúc na námietky právnej zástupkyne matky uviedol, že by nechal matku bývať v prenajatom byte, alebo by jej vedel zabezpečiť adekvátne bývanie. Sám to však navrhovať nebude.

Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov žiadal návrh otec v plnom rozsahu zamietnuť. V prípade, že súd rozhodne o návrate maloletých detí, navrhuje, aby bolo zabezpečené adekvátne bývanie aj pre matku maloletých detí.

Právna zástupkyňa matky v rámci doplnenia dokazovania ďalej žiadala, aby súd zabezpečil spis ohľadne trestného oznámenia otca na matku. Navrhovala ďalej, aby bolo vykonané psychologické vyšetrenie otca a tak isto zabezpečiť stanovisko maloletého dieťaťa.

Otec ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemal.

Kolízny opatrovník ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemal.

Otec v záverečnej reči zotrval na podanom návrhu. Je naďalej toho názoru, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je Česká republika a žiada, aby súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Vyplýva to z doposiaľ vykonaného dokazovania, pripojených listinných dokladov, správ a citácií právnych predpisov.

Právna zástupkyňa matky v záverečnej reči trvala na dôvodoch, ktoré uviedla v odvolaní proti predchádzajúcemu rozhodnutiu prvostupňového súdu. Je toho názoru, že súd sa musí zaoberať otázkou obvyklého pobytu maloletých detí. V prípade, že by sa preukázalo, že miestom obvyklého pobytu maloletých detí je skutočne Česká republika, že otec nie je spôsobilý im zabezpečiť riadnu výchovu a nie je spôsobilý zabezpečiť bezproblémový návrat detí do Českej republiky, vzhľadom na to, že nevytvoril riadne podmienky. Preto žiada návrh zamietnuť v zmysle ust. článku 13 Dohovoru, písm.d/, keďže existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej a duševnej ujme, alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

Kolízny opatrovník sa v záverečnej reči naďalej pridržiaval toho, čo už v priebehu konania uviedol. Žiadal návrh zamietnuť s odôvodnením, že krajinou obvyklého pobytu je Slovenská republika.

Podľa článku 1 ods. 2 Ústavy SR Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorým je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa článku 1, písm.a/ Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí je publikované oboznámením Ministerstvo zahraničných vecí SR pod č. 119/2001 Z.z. prijatého Haagskou konferenciou medzinárodného práva súkromného 25.10.1980, ktorý pre Slovenskú republiku vstúpil v platnosť 1.2.2001 (ďalej len Dohovor). Predmetom tohto Dohovoru je zabezpečiť okamžitý návrat detí neoprávnene premiestnených alebo zadržovaných v niektorom zmluvnom štáte.

Podľa článku 3 Dohovoru premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak:
a/ je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním,
b/ v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu, či zadržaniu. Opatrovnícke právo uvedené v písmene a/ možno nadobudnúť najmä priamo zo zákona, alebo na základe rozhodnutia súdu, alebo právneho orgánu alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu.

Podľa článku 13 Dohovoru bez ohľadu na ustanovenie predchádzajúceho článku justičný alebo správny orgán dožiadaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením preukáže, že:

- a) osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti, v čase premiestnenia alebo zadržania opatrovnícke právo skutočne nevykonávala alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, alebo
- b) existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie.

Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

Podľa článku 17 Preambuly Nariadenia Rady ES č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES č. 1347/2000) v prípadoch neoprávneného premiestnenia dieťaťa sa má bez odkladu dosiahnuť návrat dieťaťa a na tento účel by sa mal naďalej uplatňovať Haagsky dohovor z 25.10.1980 doplnený ustanoveniami tohto nariadenia najmä článku 11.

Podľa článku 11 ods. 4 Nariadenia súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa článku 13, písm.b/ Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.

V konaní postupoval v zmysle právnych predpisov záväzných pre Slovenskú republiku vrátane Nariadenia Rady (ES č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a Dohovoru č. 119/2001 Z.z. o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, ktoré v spojení s ust. článku 1 ods. 2/ Ústavy SR majú prednosť pred vnútroštátnymi predpismi, čo znamená, že súdy sa musia nimi riadiť a rozhodovať v súlade s nimi. Cieľom Dohovoru je zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnené premiestnené do niektorého štátu, alebo sú v ňom zadržované. Haagsky dohovor stavia medzi svoje popredné ciele obnovenie status quo prostredníctvom okamžitého návratu dieťaťa, sleduje snahu obnoviť situáciu zmenenú jednostranne a násilne osobou, ktorá neoprávnené zadržáva dieťa v inej krajine, aby meritórne rozhodnutie o opatrovníckom práve vydali orgány štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt predtým, ako bolo premiestnené. Dohovor sa nesnaží riešiť problém rozhodovania o tom, kto má opatrovnícke práva k deťom, pretože spor vo veci samej, t.j. o opatrovníckych právach sa má uskutočniť pred príslušnými orgánmi štátu, kde mali deti svoj obvyklý pobyt predtým, ako boli premiestnené. Cieľom Dohovoru je preto obnoviť pôvodný stav, v žiadnom prípade nie určovať a meniť pomery rodičov k deťom. Ako náhle sa dieťa navráti do miesta obvyklého pobytu, je daný priestor pre rozhodovanie o úprave pomerov k deťom, prípadne o zmene pomerov. Tento pôvodný stav sa stáva východiskom pre ďalšiu rozhodovaciu činnosť súdu v prípade, že rodičia nie sú schopní a ochotní sa dohodnúť, obaja rodičia tak majú rovnaké možnosti. Súd preto nemohol opomenúť zmysel a cieľ Dohovoru a v tomto kontexte v zmysle článku 3 zameral svoje dokazovanie na zistenie miesta obvyklého pobytu mal. detí a existenciu opatrovníckeho práva. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že krajinou obvyklého pobytu mal. detí je Česká republika. Opatrovnícke práva k mal. deťom vykonávali obaja rodičia a to v spoločnej domácnosti v Českej republike. V rámci výkonu opatrovníckych práv vystaňovanie mal. detí do inej krajiny treba považovať za podstatnú vec súvisiacu s výkonom opatrovníckych práv, čo znamená, že súhlas na vystaňovanie mal. detí na územie iného štátu musia dať obaja rodičia. V danej veci matka takýto súhlas zo strany otca nepredložila a pokiaľ ide o pojem „obvyklý pobyt“ tento zaviedla do terminológie medzinárodného práva súkromného Haagska konferencia prostredníctvom Dohovorov, ktoré boli touto organizáciou vypracované. Najprv sa tento pojem používal v oblasti medzinárodného práva súkromného, neskôr sa začal používať aj v oblasti medzinárodného práva procesného ako kritérium pre založenie medzinárodnej súdnej právomoci. Pojem obvyklého pobytu sa premietol aj do zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (§ 39) a znamená odklon od princípu štátneho občianstva mal. dieťaťa k princípu obvyklého pobytu dieťaťa, keď otázku právomoci súdu je potrebné posudzovať aj v súlade s oznámením Ministerstva zahraničných vecí SR č. 344/2002 Z.z. v znení zmien v spojení s Nariadením Rady (ES č. 2201/2003 z 27.11.2003). S poukazom na uvedené s námietkami matky ohľadne obvyklého pobytu detí, či je tvrdenie o súhlase otca s odchodom na Slovensko prípadne jej výkladom výkonu opatrovníckych práv sa súd nestotožnil. Námietky matky, ktorá žiadala o rozhodovaní o návrate posúdiť možnosti rodičov na výchovu detí, keď matka môže venovať väčšinu času výchove detí oproti otcovi, ktorý je zamestnaný, prípadne, že má lepšie bytové podmienky súd dodáva, že konanie o návrat nie je konaním o výkone rodičovských práv a povinností, t.j. nerieši, ktorý z rodičov má lepšie podmienky a predpoklady na riadnu výchovu mal. detí. Na takéto konanie a rozhodnutie je príslušný súd v obvode ktorého majú mal. deti obvyklý pobyt. Nariadenie návratu neznamená ani odtrhnutie dieťaťa od matky, keďže matka má právo vrátiť sa s maloletými na územie Českej republiky, kde v prípade, že s otcom mal. detí neobnovia spolužitie, môže situáciu riešiť právnymi prostriedkami. Nariadenie návratu neznamená ani odlúčenie maloletých

od príbuzných matky, keďže z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že matka s mal. deťmi vždy so súhlasom otca opakovane navštevovala svojich príbuzných na Slovensku.

Súd mal ďalej v konaní preukázané, že mal. deti sa narodili počas manželstva rodičov mal. detí a to na Slovensku na základe rozhodnutia oboch rodičov. Matka so súhlasom otca obe mal. deti porodila v Košiciach, t.j. na území Slovenskej republiky. Následne po pôrode sa vrátila na územie Českej republiky, kde žila v spoločnej domácnosti s otcom mal. detí. Z uvedeného mal teda preukázané, že deti nadobudli rozhodnutím oboch rodičov obvyklý pobyt na území Českej republiky, pričom rozhodnutie vytvoriť kompletnú rodinu a spolužitie v jednej domácnosti v mieste bydliska otca matka v konaní potvrdila. Podľa názoru súdu existenciu takto nadobudnutého obvyklého pobytu nemožno vyvrátiť obranou matky, že deti boli porodené na území Slovenska, že tu majú ošetrujúceho lekára, matka chodila s nimi na krátkodobé pobyty alebo s úmyslom niekedy v budúcnosti žiť spoločne na Slovensku. Úmysel matky žiť na území Českej republiky taktiež preukazuje jej prihlásenie k trvalému pobytu, zdravotné poistenie, poberanie dávok, štúdiám na vysokej škole a taktiež prihlásenie dieťaťa do predškolského zariadenia, ktoré malo navštevovať pred septembrom 2011. Po určení obvyklého pobytu detí sa súd zaoberal otázkou výkonu rodičovských práv k maloletým, pričom zistil, že rodičovské práva a povinnosti k mal. deťom po ich narodení nadobudli obaja rodičia, vykonávali ich spoločne v spoločnej domácnosti v Českej republike. Súd neprihliadol na tvrdenie matky, že otec svoje rodičovské práva nevykonával, keďže osobnú starostlivosť o deti v tak útlom veku počas pracovnej zaneprázdnenosti vykonávala ona na materskej dovolenke. V tomto smere poukazuje na Nariadenie Rady (ES č. 2201/2003 z 21.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností) podľa ktorého pojem opatrovnícke práva zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto obvyklého pobytu dieťaťa. Podľa názoru súdu k neoprávnenému premiestneniu detí matkou v zmysle Dohovoru skutočne došlo, keďže matka v čase odchodu na Slovensko v máji 2011 nebola rozhodnutá, že sa do Českej republiky nevráti a aj rodičia sa dohodli, že matka tak ako aj predtým vycestuje na územie Slovenska na krátkodobý pobyt z dôvodu služobnej cesty otca v zahraničí, navštívi rodinu, s čím aj otec súhlasil a pomáhal im presťahovať určité veci. Otec však matke súhlas na zmenu obvyklého pobytu detí nikdy nedal ani pred jej odchodom v máji 2011 dať nemohol, pretože v tom čase ani ona sama nevedela, že sa na územie ČR už nevráti. Následne ako matka otcovi oznámila v mesiaci október 2011, že sa na územie ČR nevráti, tento sa obrátil na príslušné orgány so žiadosťou o návrat detí do krajiny obvyklého pobytu. O ustálení obvyklého pobytu detí a preukázanie skutočností, že došlo k neoprávnenému premiestneniu dieťaťa z krajiny obvyklého pobytu zisťoval, či v zmysle článku 13 Dohovoru existujú iné závažné skutočnosti pre ktoré by návrat mal. detí nemohol nariadiť, pričom takéto závažné skutočnosti nezistil. Podľa názoru súdu matka v konaní nepreukázala svoje tvrdenia o fyzickom a psychickom týraní, sexuálnom zneužívaní mal. dcéry zo strany otca, nezistil ani žiadne existujúce nebezpečenstvo, že by návrat detí vystavil fyzickej alebo duševnej ujme, alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Pokiaľ matka v konaní predkladala lekárske potvrdenia ohľadne psychologického, psychiatrického a gynekologického vyšetrenia mal. H. G. a mal. N. Y. ohľadne ich vyšetrení, tieto za relevantný dôkaz nepovažuje a v tejto súvislosti poukazuje na samotnú výpoveď matky, z ktorej vyplynulo, že ju manžel nikdy sexuálne neobťažoval ani mal. deti a teda išlo o nepreukázané tvrdenia matky s účelom oddialiť rozhodnutie súdu vo veci. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodina bývala v spoločnej domácnosti. Otec matke zabezpečoval štúdium i pobyty na Slovensku, matka sa ani vtedy ani teraz neobrátila na príslušnú políciu ani na iné príslušné orgány v mieste ich spoločného bydliska, z ktorých záznamov by tvrdené skutočnosti mohli byť preukázané. Z uvedeného dôvodu ani nenariaďoval v konaní znalecké dokazovanie ohľadne vyšetrenia mal. detí z dôvodu, aby ich nevystavoval ďalšiemu psychologickému vyšetreniu, ktoré deti od septembra 2011 absolvovali niekoľko (na podnet samotných rodičov).

Vykonaným i doplneným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je Česká republika. Uvedenú otázku si súd vyriešil ako predbežnú, čo už uviedol aj v uznesení, ktorým matka prostredníctvom právnej zástupkyne podala na Okresnom súde Košice - okolie návrh na určenie, že obvyklým pobytom maloletých detí je Česká republika. Súčasne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 7CoP/266/2012 na strane 11 citujem: „Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že obvyklý pobyt maloletých detí v tomto prípade bezprostredne pred zadržaním detí na území SR bol v Českej republike a v tomto smere v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa v tejto časti.

Doplneným dokazovaním sa teda prvostupňový súd zaoberal skutočnosťami týkajúcimi sa opatrovníckeho práva k deťom podľa právneho poriadku Českej republiky a teda, či obaja rodičia majú právo určiť miesto pobytu dieťaťa spoločne, alebo či tak môžu urobiť samostatne bez súhlasu druhého rodiča, prípadne rozhodnutia súdu.

Dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že v zmysle právneho poriadku Českej republiky ide o podstatnú vec a na rozhodnutie ktorej je potrebný súhlas aj druhého rodiča. To znamená, že pri výkone rodičovskej zodpovednosti podľa českého právneho poriadku pri nepodstatných veciach nie je nutná dohoda rodičov, avšak presťahovanie resp. premiestnenie maloletých detí mimo Českú republiku je nutné považovať za podstatnú vec, ktorá si vyžaduje súhlas druhého rodiča a v prípade, že sa rodičia nedohodnú, ide o závažný zásah do práv detí ako aj druhého rodiča.

Z vykonaného dokazovania bolo teda preukázané, že matka maloleté deti premiestnila na územie Slovenskej republiky bez súhlasu otca a súčasne nebol súhlas otca nahradený prípadným rozhodnutím súdu.

V ďalšom sa súd zaoberal sociálnym prostredím maloletých detí v mieste obvyklého pobytu. Je pravdou, že neexistuje bydlisko rodiny, v čase keď tam bývali rodičia maloletých detí spolu s deťmi. Otec po odchode matky s deťmi na územie Slovenskej republiky býval spolu s rodičmi. Vykonaným dokazovaním však bolo preukázané, že otec už v súčasnosti býva v prenajatom byte, ktorý je podľa jeho udania vlastníctvom jeho matky. Je však ochotný zabezpečiť matke v prípade návratu spolu s deťmi adekvátne bývanie, avšak navrhovať súdu ho nebude.

Zo správ príslušného úradu sociálnoprávnej ochrany detí v meste Ostrava, úrad mestského obvodu Poruba ohľadne sociálnych pomerov otca bolo zistené, že tento býva v byte I. kategórie, ktorý má v dlhodobom prenájme od svojej matky. Podľa nájomnej zmluvy platí za služby spojené s užívaním bytu, ktorý obýva od 6.2.2013. V byte žije sám. Byt je kompletne vybavený, zariadený, vymalovaný, v byte nechýbajú všetky bežné domáce spotrebiče. K dispozícii je jedna izba pre deti, ktorá je zariadená. Dom sa nachádza v kludnej, peknej lokalite plnej zelene, v blízkosti sú školské a zdravotnícke zariadenia, mestská doprava. Dotazom v mieste bydliska neboli k povesti otca zistené žiadne negatívne poznatky.

Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia je súd naďalej toho názoru, že miestom obvyklého pobytu maloletých detí je Česká republika. Podľa článku 3 Dohovoru súd zistil, že bolo porušené opatrovnícke právo otca, keďže maloleté deti boli premiestnené na územie iného štátu bez jeho súhlasu. Súhlas druhého rodiča nebol nahradený ani rozhodnutím súdu. Ďalej sa zaoberal aj oprávnenými záujmami maloletých detí, ktorá zásada je vyjadrená vo vete druhej, článku 13. Vykonaným dokazovaním a štetrením bolo zistené, že návratom detí do miesta obvyklého pobytu nedôjde k nebezpečenstvu fyzickej alebo duševnej ujmy. Deti sa nedostanú do neznesiteľnej situácie z prikázaného návratu.

Návrhy právnej zástupkyne matky na doplnenie dokazovania súd nevykonával z dôvodu, že tieto nesúvisia s predmetom konania a považuje ich za irelevantné. Opakovane súd uvádza, že konanie vedené pod sp. zn. 11P/26/2012 je tzv. únosové konanie a nie konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

Podľa článku 11 ods. 2 Dohovoru súd zabezpečuje, aby dieťaťu bola daná možnosť vyjadriť sa, ak sa to s ohľadom na jeho vek alebo stupeň vyspelosti nejaví nevhodné. V danom prípade súd mal deti nevypočul, pretože ich vek a stupeň vyspelosti nie je vhodný, keďže mal. H. G. má 5 rokov a mal. N. Y. 3 roky. Uvedenú skutočnosť nenavrhol ani kolízny opatrovník, naopak považuje za nevhodné vypočúvať maloleté deti.

Vychádzajúc zo znenia Dohovoru a doposiaľ vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že miestom obvyklého pobytu maloletých detí je územie Českej republiky. Matka premiestnila deti do Slovenskej republiky. Premiestnením dieťaťa do Slovenskej republiky bolo porušené právo starostlivosti o dieťa, ktoré majú rodičia spoločne v štáte, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením. Nakoľko sú splnené i ďalšie podmienky Dohovoru, toto premiestnenie je potrebné považovať za protiprávne. Otec sa s premiestnením maloletých detí nezmieril a v deň začatia konania pred súdom uplynulo obdobie kratšie ako 1 rok odo dňa jeho neoprávneného premiestnenia.

Slovenská republika ako jeden zo štátov jednotného európskeho justičného prostredia, ale ako aj jeden zo signatárov Dohovoru, ktorý má prednosť pred právnym poriadkom Slovenskej republiky je Dohovorom viazaná. Prvostupňový súd zodpovedne zvažoval aplikáciu článku 13 písm.b/ Dohovoru na prejednávajúcu vec. Dospel k záveru, že maloleté deti nebudú návratom do krajiny obvyklého pobytu vystavené ani fyzickej ani duševnej ujme, ani neznesiteľnej situácii. Na území Českej republiky tak ako na území každého iného štátu Európskeho spoločenstva je zabezpečená ochrana maloletých detí po všetkých stránkach, čo vyplynulo aj z právnych predpisov Českej republiky. Miestom obvyklého pobytu, teda miestom jurisdikcie maloletých detí je Česká republika. Akokoľvek nepriaznivo môže záver prvostupňového súdu pre matku vyznieť, je potrebné uvážiť nasledujúce aspekty celej veci: je právom matky zvoliť si životného partnera podľa svojich predstáv a preferencií. S týmto slobodným rozhodnutím však berie na seba riziko, že partner z odlišného sociokultúrneho prostredia nedisponuje predvídateľnými mechanizmami riešenia konfliktov. V takom prípade je nutné, aby bola úprava práv a povinností k mal. dieťaťu vykonaná v domovskom štáte a nie je adekvátnym riešením celej situácie premiestnenie maloletých detí na územie Slovenskej republiky. Právne mechanizmy riešenia konfliktných situácií medzi matkou a otcom sú odlišné než mechanizmy, ktoré možno aplikovať v konaní, v ktorom nie je zastúpený cudzí prvok.

V záujme komplexnej ochrany práv maloletých detí a matky súd podmienil rozhodnutie o návratu maloletých detí a matky s plnením primeraných záruk otcom. Tieto záruky boli zahrnuté do opatrení orgánov štátu, do ktorého má byť dieťa vrátené. Napriek tomu však súd uložil otcovi v prípade návratu matky do Českej republiky povinnosť až do rozhodnutia príslušného súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom zabezpečiť matke primerané ubytovanie na svoje náklady. Urobil tak z dôvodu ochrany matky, nakoľko byť, v ktorom otec v súčasnosti býva má iba v prenájme a tento je vo vlastníctve jeho matky. Vzhľadom na komplikovanú situáciu medzi rodičmi maloletého dieťaťa sa uložená povinnosť otcovi javí ako potrebná z dôvodu, aby matka spolu s deťmi mohli tento domov nerušene užívať.

Súčasne matke uložil povinnosť zabezpečiť navrátenie maloletých detí v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti uznesenia. V prípade, že maloleté deti v stanovenej lehote otcovi nenavrátia, je povinná maloleté deti predať otcovi po uplynutí tejto lehoty.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 146 ods. 1, písm. a) O.s.p., kedy žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v 3 písomných vyhotoveniach.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Odvolanie musí obsahovať tieto náležitosti: musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a dátované, musí byť z neho zrejmé, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda a v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť predložené s potrebným počtom rovnopisov a prílohami, tak aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví jeho kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu

považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.